

Biológia 8. osztály A tudatmódosító szerek (10)

A **stressz** nyomást, feszültséget jelent. Mindazok a hatások, amelyek lelki jóllétünket veszélyeztetik, hosszabb távon súlyos testi elváltozásokhoz is vezetnek. A stressz hosszú távon súlyos betegségekhez, például magas vérnyomáshoz, szív- és érrendszeri betegségekhez vezet.

A **tudatmódosító szerek** a központi idegrendszerre hatnak, és megváltoztatják annak működését. A tudatmódosító szerek csoportosítása hatásuk alapján: 1. kábító hatású szerek, 2. serkentők és 3. hallucinogének.

1. A kábító hatású szerek a morfin és a heroin. A morfint a mákgubó nedvéből vonják ki, ebből kémiai módosítással állítják elő a heroint. Mindkettő függőséget alakít ki, és a személyiség gyors leépülését okozza. A heroin légzésbénulást okozhat. A kábító, nyugtató hatású szereket elterjedten alkalmazzák a gyógyításban, mint altatókat, fájdalomcsillapítókat, szorongásoldókat.

2. A serkentő hatású szerek gátolják a fáradtságérzés kialakulását. Közéjük tartozik a kávéban és teában található **kofein** és **tein**, a cigaretta anyaga a **nikotin**. A dohányzás esetében mégsem a nikotin, hanem a füstben és a kátrányban lévő anyagok okoznak például tüdőrákot. Több száz éve ismert a kokacserje levelének serkentő hatása, ebből vonják ki a **kokaint**. A **parti drogok** is a serkentők közé tartoznak.

3. A hallucinogének a marihuána, a hasis és az LSD. A hallucinogének hatására olyan dolgokat lát és tapasztal az ember, amelyek nem léteznek. A hasis és a marihuána sokak számára kevésbé tűnnek veszélyesnek, mert nincs halálos adagjuk. Tartós használatuk mellett csökken a memória, a tanulási képesség és az érdeklődés a világ dolgai iránt. A **dizájn drogok** mesterségesen szintetizált anyagok, amelyeknek bővül a listája. Az új szerektől rosszul lett fogyasztót az orvosok sem képesek megmenteni, mert nem tudják, mi az összetevője.

Magyarországon az alkohol, a dohányárak és a koffeintartalmú termékek kivételével **minden tudatmódosító szer használatát és terjesztését a törvény tiltja**. A függőségre való hajlam örökölhető.

Írásban válaszolj a kérdésekre! Jó munkát kívánok!

1. Mi a stressz?

2. Mire hatnak a tudatmódosító szerek?

3. Csoportosíts a tudatmódosító szereket hatásuk alapján!

4. Melyik csoportba tartozik a morfin és a heroin?

5. Sorolj fel hallucinogéneket!